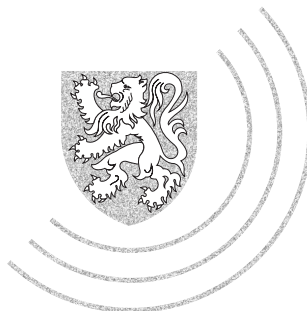

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

23 november 2004

GEDACHTEWISSELING

over het Vlaams Klimaatbeleidsplan

Voortgangsrapport 2004

VERSLAG

**namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie
uitgebracht door de heer Jan Peumans**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Marc van den Abeelen.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Johan Deckmyn, Pieter Huybrechts, Jan Penris, Freddy Van Gaever;

de heren Jos De Meyer, Frans Peeters, Johan Sauwens, Etienne Schouppe;

mevrouw Annick De Ridder, de heren Hugo Philtjens, Marc van den Abeelen;

de heren Flor Koninckx, Herman Lauwers, Bart Martens.

Plaatsvervangers:

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Christian Verougstraete, Rob Verreycken, Frans Wymeersch;

de heren Ludwig Caluwé, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Jan Verfaillie;

de heren Marc Cordeel, Patrick Lachaert, Jul Van Aperen;

de heren Gilbert Bossuyt, Herman Reynders, Robert Voorhamme.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Jan Peumans.

INHOUD

	Blz.
1. Regeling van de werkzaamheden.....	4
2. Toelichting door mevrouw Els Van den Broeck, beleidsmedewerker bij Aminor 4	4
3. Bijkomende toelichting van de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur	6
4. Vraagstelling van de leden en antwoorden van de minister en de administratie	7

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie organiseerde op dinsdag 16 november 2004 een gedachtewisseling over het voortgangsrapport 2004 van het Vlaams Klimaatbeleidsplan.

Dit rapport werd door minister Kris Peeters op 27 augustus 2004 overgezonden aan het Vlaams Parlement met het verzoek dit rapport te laten bespreken door de bevoegde commissie.

1. Regeling van de werkzaamheden

De heer Frans Peeters, waarnemend voorzitter: Geachte collega's, mijnheer de minister, het is de bedoeling dat er tijdens deze vergadering een toelichting wordt gegeven over het Voortgangsrapport 2004 van het Vlaams Klimaatbeleidsplan en dat nadien een gedachtewisseling met de leden van deze commissie volgt.

De heer Eloi Glorieux: Bestaat ook de mogelijkheid om vragen te stellen aan minister Peeters en de andere leden van de Vlaamse Regering? Volgt er een debat? Niet enkel minister Peeters is immers bevoegd. Ook de minister van Mobiliteit, de minister van Huisvesting, de minister van Energie, enzovoort, hebben een verantwoordelijkheid terzake. Voor mij hoeven ze niet allemaal aanwezig te zijn als minister Peeters ook kan antwoorden op vragen over de beleidsdomeinen van zijn collega's.

Moeten nu alle vragen worden gesteld of volgt er nog een tweede vergadering? Ik kan me voorstellen dat minister Peeters eerst de vragen moet verwerken.

De heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur: Ik kan natuurlijk niet weten of ik op de vragen kan antwoorden vooraleer ze gesteld zijn. Mijn kabinet-medewerker is echter ook aanwezig. Op 1 oktober 2004 heb ik een aantal beslissingen voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Mijnheer Glorieux, het klopt dat een aantal maatregelen op domeinen slaan waarvoor mijn collega's bevoegd zijn. Ik stel voor dat de toelichting wordt gegeven door iemand van de administratie. Daarna zal ik bijkomende informatie geven, onder meer over wat er op 1 oktober 2004 is beslist door de Vlaamse Regering. Indien er vragen zijn waarop ik niet of

onvoldoende kan antwoorden, zal ik nagaan hoe u aan die gegevens kunt geraken.

De heer Jan Peumans: Ik ben een kersvers parlements lid. Ik ken niet alle procedures en gewoontes. We hebben nu het voortgangsrapport gekregen van minister Peeters. Ik heb aan de administratie een afkortingenlijst gevraagd. Ik verstond immers de helft van de tekst niet. Mijnheer de voorzitter, de titel van het rapport is toch 'Voortgangsrapport 2004'? Als ik het goed heb begrepen, hebben we het toch over de periode tot en met 2003 gehad. Wordt er nu gezegd wat de stand van zaken is tot eind 2004? Dat is me niet duidelijk.

De voorzitter: Het is een voortgangsrapport in het jaar 2004 over het jaar 2003.

De heer Jan Peumans: Dan had men toch beter de titel aangepast. Ik vind dat verwarrend.

2. Toelichting door mevrouw Els Van den Broeck, beleidsmedewerker bij Aminal

Mevrouw Els Van den Broeck: Geachte leden van de commissie, om de informatie te duiden, heb ik twee slides toegevoegd om aan te geven wat voorafging aan het rapport. Alles start met de beslissing van de Vlaamse Regering op 20 april 2001. Toen werd een task force opgericht en werd beslist een Vlaams Klimaatbeleidsplan te maken. Er werd een stabilisatiedoelstelling vastgelegd en beslist over de gelijkwaardige lastenverdeling tussen de gewesten. Vlaanderen heeft dan in 2002 het protocol van Kyoto geratificeerd. Het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2002-2005 werd op 28 februari goedgekeurd.

We beschouwden van bij de start het plan als een rollend plan. We moeten nog veel leren, en daarom zouden we jaarlijks een rapport uitbrengen, waarin werd gesteld wat er gebeurd is, hoe en wat het vervolg inhield. Vandaar dat ook het voortgangsrapport 2004 een aanvulling is bij en een vervolg is op dat van 2003. Het strategisch kader wordt erin toegelicht en de cijfers worden erin verbeterd. De acties werden geactualiseerd, en alle adviezen, zowel van het parlement als van alle betrokken adviesraden, zijn erin verwerkt.

Een bijkomende opdracht bij de opmaak van dit voortgangsrapport was de afstemming ervan op het toewijzingsplan, het allocatieplan dat werd gemaakt over de toekenning van emissierechten aan

de betrokken installaties in toepassing van de Europese richtlijn. Vandaar dat het voortgangsrapport 2004, dat normaal in februari goedgekeurd moet worden, pas in juni door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd, en dat de cijfers nog in juli werden aangepast.

We werken al lang op een strategisch kader, en op dat vlak zijn er in 2003 heel wat stappen gezet. Er is een nationale klimaatcommissie van start gegaan, een bevoegdheidsoverschrijdend orgaan met alle partijen van het land, waarin het nationaal beleid wordt gecoördineerd. In functie daarvan heeft de Vlaamse Regering op 20 januari een prioriteitenlijst goedgekeurd met acties die de federale regering zou moeten uitvoeren inzake klimaatbeleid.

Op 8 maart 2004 werd dan uiteindelijk de lastenverdeling in België vastgelegd. Er werd bepaald dat Vlaanderen voor het behalen van de Kyoto-normen geen daling met 7,5 percent, maar met 5,2 percent zal moeten realiseren. Bovendien heeft de federale regering een aantal beloften gedaan, zoals het bijpassen door de aankoop van emissierechten. Ook het gebruik van flexibiliteitsmechanismen werd in die beslissing vastgelegd. Het staat de gewesten vrij te bepalen hoe ze die zullen toepassen.

Eind mei werd eveneens het Vlaams toewijzingsplan goedgekeurd. Op Europees niveau werd een belangrijke directieve vastgesteld over de toepassing van CDM- en JI-projecten in het Europees emissiehandelssysteem. Wallonië zal volgens de lastenverdeling haar emissies reduceren met 7,5 percent, en Brussel kreeg + 3,5 percent toegekend voor de eerste Kyoto-periode.

Voor Vlaanderen geef ik u een overzicht van de resultaten per jaar. In 1990 bedroeg de uitstoot van broeikasgassen 88 megaton, en in 2002 91 megaton. Dat is een stijging met 3,7 percent. Volgens onze berekeningen zou het in 2005 97 megaton zijn, een stijging met bijna 10 percent ten opzichte van 1990. In 2010 zouden we aan 105 megaton komen. Dit zijn projecties die gelden wanneer er geen maatregelen worden genomen en de huidige trend zich doorzet. Het cijfer voor 2010 zou een toename van 19 percent zijn ten opzichte van 1990.

De acties hebben we in het rapport samengevat in een overzichtstabel. Ik haal niet alles aan wat erin staat. De bestaande projecten hebben in het algemeen vertraging opgelopen. De redenen daarvoor

worden ook aangegeven. Sinds januari 2004 kunnen we echter vaststellen dat er heel wat vooruitgang geboekt is op het gebied van wetgeving en reglementering, vooral dan in de domeinen Energie en Leefmilieu.

Ik geef kort enkele opvallende aspecten weer. Zo werd het benchmarkingconvenant operationeel, dat zich richt op de industrie in Vlaanderen en hun aandeel in de Kyoto-verplichtingen. De energieprestatieregelgeving werd goedgekeurd en de toepassing van groenestroomcertificaten werd aangepast. Ook het WKK-systeem werd goedgekeurd. Al deze dossiers werden door het Vlaams Parlement behandeld.

We hebben kunnen vaststellen dat de netbeheerders het dubbele hebben bespaard van wat de doelstelling was voor 2003. Ook vele gemeenten en steden hebben een klimaatstap gezet met het ondertekenen van de cluster Energie.

U vindt in het rapport ook andere aspecten dan energie terug, bijvoorbeeld de goedkeuring van de erkenningsregeling voor koeltechnici inzake de beperking van gefluoreerde broeikasgassen. Ook Landbouw blijft een steentje bijdragen, onder andere door VLIF-steun voor energie-efficiëntie en dergelijke. In de socialewoningbouw werd isolatie een belangrijk punt in de nieuwe demonstratieprojecten. Ook het energieverbruik in de 255 overheidsgebouwen waar aan besparing zou moeten worden gedaan, werd in kaart gebracht. Verder hebben we continu gewerkt aan de verbetering van de cijfers.

Er worden in het voortgangsrapport zes nieuwe projecten vastgesteld. Het gaat onder andere over al het werk dat het viWTA verricht. Dat zijn een groot aantal studies en een reeks lunchdebatten die momenteel aan de gang zijn. De verbeterings- en aanpassingspremies in de socialewoningbouw werden zo gewijzigd dat isolatie daar een belangrijk punt werd, wat uiteraard ook bijdraagt aan de beperking van broeikasgassen.

Er zou begonnen worden met een aantal studies, waaronder een naar collectieve stookplaatsen en een naar technologische innovatie, een belangrijk element in heel het verhaal. De Vlaamse overheid is begonnen met interne milieuzorg. Energie is daar uiteraard een aspect van. In de ondernemingsconferentie is begonnen met het milieu-inno-

vatieplatform. Uiteraard zal het klimaat daar een belangrijk thema zijn.

In de analyse ziet u een weergave van de in het rapport voorspelde trends, de stand van zaken van de acties die we in het rapport hebben gedefinieerd en het doel dat we zouden moeten bereiken in functie van de Kyoto-norm. Er is duidelijk nog een hele weg af te leggen.

De eerste doelstelling loopt af in 2005. De Vlaamse Regering heeft zich tot een stabilisatie verplicht ten opzichte van 1990. De berekening werd gemaakt in 2001, als incentive en eerste leidraad om het klimaatbeleid in Vlaanderen op gang te trekken. Een voorwaarde hierbij was evenwel dat er federale maatregelen moeten komen inzake fiscaliteit, mobiliteit en energie.

Volgens het rapport hebben we met alle acties en projecten in 2005 een potentieel van 3 megaton, maar de kloof met de stabilisatiedoelstelling wordt hiermee slechts met 35 percent gedicht.

Veel acties hebben pas resultaat op lange termijn. We kennen de emissies van 1990, dus kunnen we de doelstellingen voor 2010 berekenen. We geven ook aan wat de mogelijkheden tegen 2010 zijn van de acties en projecten uit het rapport, namelijk 15 megaton. We kunnen de doelstelling tot 2010 behoorlijk invullen, maar er ontbreekt 6 megaton om de doelstelling te bereiken. Met de huidige maatregelen zullen onze emissies in 2010 2 percent boven het niveau van 1990 liggen, terwijl een daling met 5,2 percent de doelstelling is.

Ik geef een overzicht van het aandeel van de belangrijke doelgroepen in de reductie van 15 megaton: mobiliteit staat in voor 18 percent van het potentieel in 2010, de industrie voor 28 percent en de huishoudens voor 15 percent.

De cijfers betekenen dat we er nog lang niet zijn. We stellen in het rapport wel vast dat er een procesmatige vooruitgang is, zowel ten opzichte van het vorige voortgangsrapport als ten opzichte van het plan zelf. Veel projecten hebben hun achterstand ingehaald op het vlak van goedkeuring en implementatie. Er zijn stappen vooruit gezet op het vlak van horizontale en verticale integratie: er werden extra Vlaamse bevoegdheidsdomeinen betrokken en het overleg met de federale regering gaat vooruit.

Een volledige en correcte inventarisering van de emissies blijft een moeilijk punt, maar de optimalisering is aan de gang. Ook aan de indicatoren voor monitoring is verder gewerkt.

Ik kan samen met u besluiten met te zeggen dat we er nog niet zijn. Het werk moet worden voortgezet voor het volgende klimaatplan en het volgende voortgangsrapport. We moeten eveneens werken, zoals het Vlaams Parlement vorig jaar vroeg, aan een post-Kyoto-visie voor Vlaanderen. Ik denk dat de minister hierop nog zal ingaan, want op dit moment loopt de discussie op Europees niveau.

We moeten een doorgedreven horizontale en verticale integratie bevorderen om alle mogelijke instrumenten in te kunnen zetten. We hebben immers nieuwe emissiereductiemaatregelen nodig, waarbij kostenefficiëntie een belangrijk aspect is voor goedkeuring. Een studie hierover werd onlangs afgerond, en de resultaten hiervan zullen zeker worden opgenomen in het volgende plan.

De tweesporenaanpak zal dus verder worden gevolgd. Naast de interne maatregelen is immers een duidelijk Vlaams kader over de inzet van flexibiliteitsmechanismen nodig, zowel voor de emissiehandel als voor de projectgebonden mechanismen.

3. Bijkomende toelichting van de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, het is een zeer omvangrijk rapport. Ik ben sinds 22 juli bevoegd voor deze materie, dus ik kan niet op enkele maanden tijd een aantal grondige wijzigingen of sterke verbeteringen doorvoeren.

Op 1 oktober 2004 is aan de regering voorgesteld dat alle betrokken ministers de maatregelen uit het voortgangsrapport 2004 moeten uitvoeren, zodat bij alle maatregelen de gestelde reducties binnen de gestelde termijnen worden gehaald. Elke minister ging hiermee akkoord.

Er zal een nieuw Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012 worden opgemaakt, met een tweejaarlijkse evaluatie onder de vorm van een voortgangsrapport. Als we de timing kunnen halen, zal het nieuwe Klimaatbeleidsplan in oktober 2005 worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering en kan het ook in commissie worden besproken.

De rol van de task force 'Klimaatbeleid Vlaanderen', als overlegforum met formeel aangestelde vertegenwoordigers van alle klimaatrelevante beleidsdomeinen, is bekrachtigd. Deze task force geeft twee keer per jaar, op 15 januari en op 15 juli, een beknopt overzicht van de stand van zaken van de uitvoering van de verschillende projecten uit het Vlaams Klimaatbeleidsplan en onderwerpt deze aan een evaluatie. Ook de Vlaamse Regering evalueert dit en zal desgevallend nieuwe interne maatregelen voorstellen.

De bevoegde Vlaamse ministers moeten in de jaarplanning van hun leidende ambtenaren aandacht hebben – als resultaatgerichte doelstelling – voor de uitvoering van de met hun beleidsdomein overeenkomstige klimaatprojecten uit het Vlaams Klimaatbeleidsplan.

We nemen de organisatie van een klimaatconferentie zeker in overweging. Het realiseren van de reductiedoelstelling is een belangrijke en zware opdracht en kan pas slagen als er voldoende samenwerking en afstemming is tussen de verschillende Vlaamse beleidsdomeinen. Hieraan moeten we de nodige aandacht besteden.

We hebben in België een specifieke situatie, met een federale overheid en gewesten. Het is duidelijk – en ook de MiNa-Raad heeft dit opgemerkt – dat een aantal hefbomen om de emissies van broeikasgasen te reduceren, behoren tot de federale bevoegdheden. Fiscaliteit, productbeleid en gedeeltelijk ook mobiliteit situeren zich op het federale niveau, waardoor we gehandicapt zijn.

Het federale en het Vlaamse niveau moeten een coherente visie ontwikkelen, zeker voor de lange termijn. We staan voor een zware opgave, met name de vermindering van de emissie met 5,2 percent ten opzichte van 1990, wat 83 miljoen ton CO₂-equivalent betekent.

Vlaanderen beslaat 13.500 vierkante kilometer, is dichtbevolkt en heeft heel wat industrie. We staan dus voor een zware opgave. We zorgen ervoor dat in de post-Kyoto-periode een aantal realistische elementen aan bod kunnen komen. Doelstellingen zijn belangrijk, maar ze moeten ook uitvoerbaar zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik wil benadrukken dat een aantal bijkomende beslissingen zijn getroffen en acties worden ondernomen om alles in het werk te

stellen om deze zware opdracht tot een goed einde te brengen. We willen ons, met realistische doelstellingen, voorbereiden op de post-Kyoto-periode.

4. Vraagstelling van de leden en antwoorden van de minister en de administratie

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb veel vragen over de verschillende acties, maar ik denk dat die nu niet aan bod kunnen komen. Ik wil wel een concrete vraag stellen over de visie van de Vlaamse Regering over het halen van de reductiedoelstelling. Het gaat meer bepaald over de afweging tussen maatregelen in eigen land en het gebruik van flexibiliteitsmechanismen en de joint implementation.

Mijnheer de minister, u hebt verwezen naar de ministerraad van 1 oktober 2004. Tijdens deze ministerraad zou de regering beslist hebben om bijna 24 miljoen ton CO₂-equivalenten in het buitenland aan te kopen voor de periode 2008-2012. Aan een gemiddelde kostprijs van ongeveer 7 euro per ton CO₂ betekent dit dat de Vlaamse Regering heeft beslist om 168 miljoen euro te investeren in energiebesparingsprojecten en CO₂-reductieprojecten in andere landen. Dit is enorm veel geld, terwijl er in eigen land nog enorme mogelijkheden zijn.

De Fraunhofer-studie toont aan dat ons land de Kyoto-doelstellingen kan halen met enkel binnenlandse maatregelen, door ons energie-efficiëntiepeil voor de industrie, de tertiaire sector en de huishoudens op het niveau te brengen van onze buurlanden.

Deze studie staat in contrast met de voorlopige resultaten van het benchmarkconvenant. Volgens het verificatiebureau staan de meeste bedrijven binnen hun sector al aan de top inzake energie-efficiëntie. Er is nood aan een confrontatie tussen beide studies. We moeten de standpunten van de wetenschappers van de universiteiten die aan de Fraunhofer-studie hebben meegewerkt, vergelijken met de standpunten van het verificatiebureau.

Mijnheer de minister, vooral op het vlak van rationeel energiegebruik zijn er enorme mogelijkheden in Vlaanderen. Als we een innovatiegericht, technologisch en economisch beleid willen voeren, is dit een sector waarin vooral KMO's zich kunnen ontwikkelen.

Is het een verstandige keuze om 168 miljoen euro te investeren in buitenlandse projecten? De Nederlandse ervaring – waar ook gebruik werd gemaakt van flexibiliteitsmechanismen – leert dat de eigen bedrijven daar weinig of niet van profiteren. Het is geld dat we in het buitenland investeren, terwijl er in Vlaanderen enorme mogelijkheden zijn.

Mijnheer de minister, heeft de ministerraad inderdaad deze beslissing genomen? Wat is de verantwoording hiervoor? Kunnen we de 168 miljoen euro niet beter in Vlaanderen investeren om het energieverbruik van de huishoudens, de KMO's en de industrie te reduceren?

Minister Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, het antwoord is natuurlijk 'ja'.

In de beleidsnota, die ik op een ander moment verder zal kunnen toelichten, staat dat we alles moeten inzetten op rationeel energiegebruik en daarna op hernieuwbare energie. Het heeft weinig zin om windmolens te promoten als we niet rationeel omgaan met energie. Het is belangrijk om een volgorde aan te brengen.

U verwijst naar joint implementation, clean development mechanisms en internationale emissierechtenhandel. De elementen die in het regeerakkoord duidelijk zijn gesteld, zullen hierbij gevolgd worden. We zullen er in de eerste plaats alles aan doen om met interne maatregelen zoveel mogelijk de reductiedoelstellingen te halen. Het bedrag waar u naar verwijst, houdt verband met de goedkeuring van het Toewijzingsplan voor CO₂-emissierechten 2005-2007. Europa laat de mogelijkheid tot het gebruik van de flexibele mechanismen slechts toe wanneer er de nodige provisies voor worden aangelegd. Wanneer er geen provisie wordt aangelegd, kan men überhaupt niet in aanmerking komen. Ik heb er geen enkel probleem mee – en het is ook de rode draad doorheen mijn beleidsnota Energie – dat we alles zetten op het rationele energieverbruik, maar we houden de bestaande mechanismen, waarvan ik hoop dat we ze niet of zo weinig mogelijk moeten gebruiken, achter de hand.

U hebt gelijk wanneer u verwijst naar het benchmarkconvenant, waaruit blijkt dat we aan de wereldtop staan. U zegt terecht dat dit goed nieuws is. Het mag ook wel eens worden onderstreept dat de bedrijven heel wat inspanningen hebben gedaan en nog willen doen. Het is een verkeerd beeld dat

de industrie niet de nodige financiële investeringen doet. Het is te betreuren dat we na het debat met de Europese Commissie deze inspanning niet volledig konden honoreren, maar dat is een andere discussie.

De heer Eloi Glorieux: Mijnheer de minister, ik onthoud dat er effectief een provisie wordt aangelegd voor de aankoop van 24 miljoen ton CO₂-uittootkredieten in het buitenland, wat eens te meer enorm veel geld is. Ik ben ervan overtuigd dat we dit beter zouden investeren in extra CO₂-reducerende maatregelen in eigen land.

We blijven zitten met de tegenspraak tussen enerzijds de resultaten van het benchmark en anderzijds de studie van het Fraunhofer-instituut waar een aantal Vlaamse universiteiten aan hebben meegewerkt en volgens welke er wel een zeer groot rendabel energiebesparingpotentieel is bij onze bedrijven, en vooral bij de energie-intensieve bedrijven. Misschien moeten we eens uitzoeken hoe het komt dat beide studies tot een zeer verschillende visie komen.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Glorieux, ik hoop dat ik me goed heb uitgedrukt. Ik heb gezegd dat we die provisie hebben aangelegd, niet dat we ze zullen gebruiken. We houden iets achter de hand, maar ik hoop dat we dit kunnen investeren in de elementen die u hebt opgesomd.

U haalde de Fraunhofer-studie in opdracht van voormalig staatssecretaris Deleuze aan. We zullen niet nalaten alles wat we kunnen doen, ook te doen. We zullen zeker in het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012, dat we volgend jaar zullen brengen, bijkomende elementen opnemen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, de Inspectie van Financiën heeft het rapport voorgelegd gekregen en er een advies over opgesteld. Ik vond er een opmerkelijke zin in: 'De Inspectie van Financiën merkt op dat de uitstoot van broeikasgassen van 1990 en 2001 neerwaarts wordt herzien ten opzichte van het vorige vooruitgangrapport.' Dat kan ik niet uit de cijfers opmaken. Belangrijker is nog wat er verder staat: 'Indien deze historische cijfers blijkbaar dermate onbetrouwbaar zijn, dat ze nu nog in belangrijke mate moeten worden gecorrigeerd, kunnen ze dan nog dienen als basis om regressies over te maken

en meer algemeen om een beleid te voeren?'. Ik was verbaasd over deze opmerking.

Mevrouw Els Van den Broeck: Vorig jaar is het bedrijf 3M aan bod gekomen in het Vlaams Parlement. Er werd toen ook over geschreven in de kranten. We hebben dit nagekeken. De cijfers van 1990 zijn met 5 megaton gestegen omdat het bedrijf heeft nagelaten aan te geven wat het had uitgestoten en wat onder de Kyoto-norm viel. Dat is opgehelderd en daarom is het cijfer van 1990 verhoogd en is de trend verlaagd. Dit bedrijf is de belangrijkste factor die de hele reeks heeft beïnvloed.

Los daarvan wordt er jaarlijks gewerkt aan de cijfers. Er kan altijd aan worden verbeterd, maar de deadline is zeker volgend jaar. Daarom zijn er dit jaar nog veel inspanningen geleverd. Eind volgend jaar moet het rapport met onze definitieve cijfers naar de Europese Commissie om het Kyoto-cijfer 1990 vast te leggen op internationaal vlak.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik lees in het voortgangsrapport dat we ongeveer 6 megaton CO₂-uitstoot aan reductiemaatregelen te kort komen om aan onze verplichtingen te voldoen die voortvloeien uit het akkoord met de andere gewesten omtrent de lastenverdeling. Ik kan appreciëren dat u vooral wilt kijken naar bijkomende binnenlandse maatregelen om dat gat te dichten, want het is het beste zo weinig mogelijk aan flexibele mechanismen in het buitenland te moeten realiseren. Extra investeringen in eigen land dragen ook bij aan de werkgelegenheid hier en zorgen ervoor dat de globale luchtkwaliteit beter wordt. Als we erin slagen om in eigen land meer te doen op het vlak van energiebesparing en hernieuwbare energie, betekent dat niet alleen minder CO₂-uitstoot hier, maar ook minder uitstoot van verzurende en ozonvormende stoffen.

Ik vroeg me af in welke mate u nu al plannen hebt om bijkomende maatregelen te zoeken. Het advies van de MiNa-Raad over het voortgangsrapport suggereert een achttal bijkomende maatregelen, waaronder mijns inziens een aantal interessante die deels in het regeerakkoord staan. Ik denk bijvoorbeeld aan het systeem van de derde betaler. Bijvoorbeeld zou aan de netbeheerders als openbaredienstverplichting kunnen worden opgelegd dat ze een derdebetalerssysteem uitwerken waarbij energiebesparende investeringen die zich op korte termijn terugverdienen maar nu niet plaatsvinden

omdat niet alle gezinnen de nodige koopkracht hebben om die investeringen te doen, nu toch zouden worden gedaan. Ik lees in uw beleidsnota dat u die derdepartijfinanciering ziet als een mogelijk instrument. Ik dacht dat het in een regeerakkoord wat affirmatiever was gesteld, namelijk dat het effectief zou worden geoperationaliseerd. In welke mate bent u bereid om dat soort maatregelen, die zijn overeengekomen en in het buitenland al hun merites hebben bewezen en die ook worden gesuggereerd in het advies van de MiNa-Raad, serieus te laten onderzoeken met het oog op het realiseren van bijkomende reducties in eigen land?

Het instrument van het klimaatkrediet wordt in het advies van de MiNa-Raad voorgesteld. Het is een systeem waarbij men een renteloze lening of een lening met een zeer lage rente zou toekennen aan mensen of bedrijven die willen investeren in vergaande energiebesparing. In welke mate bent u dat idee genegen en hebt u opdracht gegeven aan uw diensten om dit verder uit te zoeken?

Mijn laatste vraag gaat over groene stroom. Ik lees dat u prioriteit geeft aan energiebesparing, volgens mij ook de juiste keuze. We moeten zo weinig mogelijk energie verspillen en dan pas kijken hoe we de noodzakelijke energie op een milieuvriendelijke wijze kunnen opwekken. Dat neemt niet weg dat er ten aanzien van de groene stroom een probleem ontstaat wanneer op 1 januari de gratis distributie van groene stroom wegvalt. Er was afgesproken binnen de regering om te zoeken naar alternatieven voor de sector van hernieuwbare energie om het wegvallen van die gratis distributie enigszins te compenseren. In welke mate hebt u nu al zicht op mogelijke alternatieven voor het wegvallen van de gratis distributie zodat het potentieel aan hernieuwbare energie, dat er ontegensprekelijk is in Vlaanderen, toch kan worden gerealiseerd en we de boot van die nieuwe technologie niet zullen missen?

Minister Kris Peeters: De administraties hebben in de zomer voorstellen geformuleerd die nu verder worden onderzocht om het gat van de 6,3 miljoen ton te dichten. We zullen zien welke bijkomende maatregelen moeten worden genomen.

Wat betreft PPS en derdepartijfinanciering hoeft u zich geen zorgen te maken: ik zal het regeerakkoord tot op de komma proberen uit te voeren, samen met u. Het is in mijn beleidsbrief mogelijk

iets voorzichtiger geformuleerd omdat we de modaliteiten en de praktische instrumenten goed in kaart moeten brengen.

Ik geef een voorbeeld over derdepartijfinanciering. Er zijn scholen waar men niet wordt geconfronteerd met de factuur van verwarming of elektriciteitsverbruik. De gemeente of een andere instelling zou kunnen voorfinancieren en een bonus geven wanneer die school minder verbruikt. Op die manier wordt er een positieve stimulans gegeven.

We zijn hiermee bezig. Het voorzichtig formuleren in mijn beleidsnota mag zeker niet worden geïnterpreteerd als zou ik dit instrument niet willen gebruiken. We moeten alleen de juiste modaliteiten vinden. Mocht ik het vergeten in de loop der jaren van deze legislatuur, dan moet u me daar zeker aan herinneren.

De maatregel van de gratis distributie van groene stroom hebben we onder druk van Europa moeten terugtrekken. In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2004 wordt onderzocht welke juridische en andere hindernissen er voorkomen en hoe die in overleg met de bevoegde ministers kunnen weggewerkt worden. Ten aanzien van compensaties heeft de Vlaamse Regering geen beslissing genomen zoals u die vermeldt. In het regeerakkoord wordt gesproken over 6 percent stroom uit hernieuwbare energiebronnen en in totaal 25 percent stroom die op milieuvriendelijke wijze wordt opgewekt. We zullen bijkomende inspanningen moeten doen. Daarover werd in de plenaire zitting al een vraag gesteld.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, in de prioritaire projecten is me het hoofdstuk mobiliteit opgevallen. Project 17 gaat over CO₂-arme brandstof en alternatieve voertuigen voor het wegverkeer, project 22 over energiezuinige rijstijl en project 27 over het mobiliteitsplan Vlaanderen. Er wordt ook verwezen naar de beleidsnota's en dergelijke meer. Mobiliteit, wat toch een zeer belangrijk veroorzaker is van de uitstoot, krijgt maar weinig plaats toegewezen. Mijnheer de minister, dat is uw schuld niet. Als ik in het voortgangsrapport 2003 zie welke projecten daarin beschreven staan, dan is de commentaar daarover vrij karig.

Minister Kris Peeters: Ik wil me niet wegsteken achter het feit dat dit zaken zijn van voor mijn tijd. In de toekomst zullen we meer belang moeten

hechten aan mobiliteit en duidelijke maatregelen nemen. Ik kan echter niet teruggaan in de tijd. Het klopt dat mobiliteit een belangrijke factor is, die in het verleden mogelijk wat onderbelicht werd.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de minister, u spreekt over energiezuinige wagens. Wat is uw standpunt over hybride wagens? Zal de Vlaamse Regering het gebruik ervan stimuleren?

Minister Kris Peeters: Mevrouw Van den Eynde, u mag niet naar de intenties van een minister vragen. Dat is een mooie formulering om te zeggen dat ik het op dit moment eigenlijk ook niet weet. Ik kan daar nu geen zinnig antwoord op geven. We zullen de gelegenheid krijgen om te bepalen welke zinvolle maatregelen we kunnen nemen. Ik zal daar nu niet verder op ingaan. Ik weet niet welke relevante maatregelen in overweging worden genomen.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, in de beleidsnota staat dat het systeem van energiecertificaten voor gebouwen met drie jaar zal worden uitgesteld. Er wordt gebruik gemaakt van de in de Europese richtlijn opgenomen mogelijkheid tot uitstel. Dit betekent dat we pas in 2009 van start zullen gaan met het toekennen van energiecertificaten aan gebouwen. Waarom is dat gebeurd? Zeker voor de huurders is dit belangrijk. Momenteel hebben ze totaal geen zicht op de energiekost van de woning die ze zullen huren. Vooral voor die markt is het interessant dat een dergelijk systeem wordt ingevoerd. Verhuurders van woningen zouden zo worden aangezet om energiebesparende investeringen te doen.

In het huidig systeem zijn het de lagere sociale klassen die woningen huren met de grootste energiefactuur. Zij zijn niet bij machte om die factuur te drukken. Het systeem van certificaten, dat ook in het decreet op de prestatienormen is opgenomen, zou daaraan een oplossing kunnen bieden. Het verwondert me dan ook dat het zo laat in werking treedt.

Ik ben me ervan bewust dat het niet evident is om van bij de aanvang al over voldoende erkende energieauditors te beschikken. 2009 is echter nog ver weg. We zouden al kunnen beginnen met een bepaalde categorie van gebouwen een certificaat te verlenen, zodat we al veel vroeger van start gaan. In 2009 zouden we dan op volle kruissnelheid komen.

Minister Kris Peeters: Gaat het hier nu over de beleidsnota?

De heer Bart Martens: Het gaat om alle maatregelen die moeten worden genomen om aan onze internationale verplichtingen te voldoen.

De heer Robert Voorhamme: Mijnheer de minister, bij de presentatie hebben we gezien wat het besparingspotentieel is voor elk van de categorieën in de samenleving. U hebt gezegd dat een van de belangrijkste groepen met het grootste besparingspotentieel, de gezinnen zijn. In welke mate hebt u rekening gehouden met het energieprestatiedecreet? In welke mate zou een verschuiving in de uitvoering ervan een ander resultaat opleveren?

Minister Kris Peeters: Mijnheer Martens, het verheugt me dat er nu al wordt gediscussieerd over de beleidsnota. Op pagina 47 staat: 'Het regeerakkoord stelt dat we vanaf 2006 energieprestatiecertificaten invoeren voor nieuwe woningen en vanaf 2008 voor woningen die verhuurd worden of verkocht worden'. Op dezelfde pagina onderaan staat: 'Aangezien nog een aantal ontbrekende Europese normen voor de uitwerking van het energiecertificaat pas in de loop van 2006 worden verwacht, is het aangewezen om niet te ver vooruit te lopen op deze normering. Een invoering van een energiecertificaat voor de verkoop en verhuur van bestaande gebouwen wordt voorzien vanaf 2008. Ondertussen wordt een onderbouwde energiecertificatieprocedure uitgewerkt.'.

Mijnheer Voorhamme, in het regeerakkoord staat 'vanaf 2006'. We zullen alles in het werk stellen om de doelstellingen te realiseren. We zullen heel veel inspanningen moeten doen om alles goed uit te werken zodat de regeling ook door de particulieren kan worden gebruikt. Als alles goed loopt, zal er een effect zijn op de problematiek die mevrouw Van den Broeck op basis van het voortgangsrapport heeft toegelicht. Over de grootte van het effect kan ik op dit moment niets zeggen.

De heer Robert Voorhamme: Er worden mogelijkheden aangeduid. Die zijn echter variabel, naargelang de ontwikkeling van onder andere de technologie. In welke mate is er rekening gehouden met bijvoorbeeld het energieprestatiedecreet?

Mevrouw Els Van den Broeck: Alles wat de huishoudens aangaat, valt ook onder de energiepres-

tatieregeling. In onze berekeningen gaan we ervan uit dat de plannings, zoals ze zijn opgenomen in het rapport, worden uitgevoerd. Bij vertragingen zal het potentieel niet worden gerealiseerd.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik heb uw beleidsnota goed gelezen. In een van de alinea's staat dat de richtlijn aangeeft dat het energiecertificaat vanaf 2006 wordt opgemaakt door een gekwalificeerde of erkende energiedeskundige. Aangezien het niet haalbaar is dat Vlaanderen tegen 2006 over voldoende erkende energiedeskundigen beschikt, zal er een beroep moeten worden gedaan op de in de richtlijn opgenomen uitstelperiode. De bijkomende drie jaar biedt de mogelijkheid het energiecertificaat gefaseerd in te voeren. Dit betekent toch dat het systeem pas in 2009 operationeel wordt? In het regeerakkoord staat dat dit in 2008 zou gebeuren. Het stelt me tevreden dat het streefdoel wordt behouden.

Er is in elk geval een incongruentie tussen de beide passages van de beleidsnota. In de ene wordt gesuggereerd dat de volle drie jaar uitstelmogelijkheid zal worden benut terwijl dat klaarblijkelijk niet de bedoeling is.

Minister Kris Peeters: We houden hier een zeer interessante discussie over de beleidsnota. Vanaf 2008 kan een gefaseerde invoering plaatsgrijpen. Het is de bedoeling het plan zo snel mogelijk in te voeren, conform wat is afgesproken. Als er een probleem is om de nodige expertise te vinden, dan kunnen we niet anders dan overgaan tot uitstel. Ik voer uit wat is afgesproken. We moeten oplossingen vinden voor wat de experts betreft om datgene uit te voeren wat is afgesproken.

De verslaggever,

Jan PEUMANS

De waarnemend voorzitter,

Frans PEETERS